

Pla d'Acció Tutorial del Grau de Ciències del Mar de la Universitat de Barcelona

La Universitat de Barcelona, des de fa temps, impulsa i acull iniciatives i innovacions en l'àmbit de la tutoria i l'acció tutorial. Aquest impuls és degut, per una banda, a la necessitat d'atendre de manera més personalitzada les noves generacions d'universitaris i, de l'altra, de donar suport al nou protagonisme que prenen els estudiants davant les directrius procedents del marc de l'espai europeu d'educació superior (EES), les quals recomanen l'acompanyament tutorial i l'orientació. Entre les accions que la Universitat programa per al seguiment i suport dels estudiants, la tutoria universitària correspon al professorat, l'activitat del qual forma part d'un pla destinat als estudiants, denominat Pla d'Acció Tutorial (PAT).

El PAT del Grau de Ciències del Mar neix amb l'inici de l'esmentat grau el curs acadèmic 2015-16, i s'emmarca en la voluntat d'orientar l'alumnat al llarg dels seus estudis, així com de proporcionar-li un seguiment personalitzat, que l'ajudi tant en la seva transició d'entrada a la Universitat com en la de sortida al món laboral.

1. Objectius

Tal i com recull la Universitat en els seus estatuts, l'objectiu general del PAT és impulsar i estimular el ple desenvolupament personal, acadèmic i social dels estudiants com a part integrant de la seva formació. Els objectius que persegueix el PAT del Grau de Ciències del Mar són:

- a. proporcionar als estudiants la informació necessària respecte l'ensenyament, les facultats on s'imparteix, i els serveis de què disposa la Universitat per tal d'ajudar-los i assessorar-los durant la seva trajectòria universitària,
- b. facilitar el procés de transició i adaptació dels nous estudiants a la Universitat,
- c. fer un seguiment personalitzat per promoure la millora del rendiment acadèmic,
- d. incrementar l'autonomia dels estudiants per a la presa de decisions relacionades amb l'itinerari curricular, i
- e. presentar als estudiants les oportunitats professionals i els sistemes de transició al món laboral.

2. Estructura

Tots els membres de la comunitat universitària estan implicats en major o menor mesura en l'acció tutorial de l'ensenyament. El cap d'estudis, la resta del professorat de l'ensenyament, la secretaria d'estudiants i docència (SED), el responsable de l'oficina de relacions internacionals de la Facultat, el coordinador de pràctiques externes de la Facultat, el coordinador dels

Treballs de Fi de Grau (TFG) de l'ensenyament, el Servei d'Atenció a l'Estudiant, així com tots els alumnes del centre són actors del Pla d'Acció Tutorial i hi tenen tasques específiques encomanades. Específicament, el PAT contempla la figura del coordinador i dels tutors.

Coordinador

El coordinador del PAT és nomenat pel cap d'estudis amb l'aprovació del Consell d'Estudis. Les funcions del coordinador són:

- a. dissenyar el PAT de l'ensenyament, basat en les línies generals d'actuació determinades pel cap d'estudis, i encarregar-se de la seva gestió i revisió,
- b. proposar el nomenament dels tutors al Consell d'Estudis,
- c. assignar un tutor a cada alumne de nou accés un cop formalitzada la primera matrícula,
- d. proporcionar als tutors els recursos necessaris per al desenvolupament de les seves funcions,
- e. avaluar el PAT a partir de la informació proporcionada pels tutors i els estudiants,
- f. informar regularment al Consell d'Estudis sobre el funcionament del PAT,
- g. col·laborar amb el Servei d'Atenció a l'Estudiant en el desenvolupament d'activitats del PAT, i
- h. fer el seguiment dels alumnes graduats.

Tutor

Un tutor és un professor vinculat a l'ensenyament, amb coneixement del pla d'estudis vigent, que es fa càrrec de la tutorització d'un grup d'estudiants des de l'inici fins a la finalització dels seus estudis. Els tutors són nomenats pel Consell d'Estudis a proposta del coordinador.

L'actuació del tutor comporta, entre d'altres, els criteris d'atenció personalitzada, discreció, confidencialitat, veracitat i respecte a l'autonomia de l'estudiant. Les seves funcions són:

- a. ajudar i assessorar l'estudiant en la seva formació acadèmica, proporcionant informació i recursos per incrementar el seu rendiment acadèmic,
- b. contribuir a la difusió de la informació i els recursos que puguin ser d'utilitat a l'estudiant,
- c. orientar l'estudiant durant el seu pas per la Universitat i aconsellar-lo a l'hora d'establir el seu itinerari curricular,
- d. informar l'estudiant dels recursos al seu abast, tant de les facultats on s'imparteix l'ensenyament com de la Universitat, per ajudar-lo durant l'etapa acadèmica i la inserció laboral,

- e. derivar l'estudiant al coordinador del PAT, al cap d'estudis, al Servei d'Atenció a l'Estudiant o a altres serveis de suport de la Universitat quan ho consideri convenient.

El tutor pot cessar en les seves funcions per petició pròpia, mitjançant un escrit dirigit al coordinador del PAT, o per petició del coordinador del PAT si considera que el tutor no desenvolupa correctament la seva tasca, mitjançant escrit raonat adreçat al Consell d'Estudis. En aquest cas, caldrà l'aprovació per part del Consell d'Estudis. Eventualment, es pot produir un canvi de tutor assignat en cas que l'estudiant o el propi tutor així ho demanin. En aquest cas, el coordinador farà la corresponent reassignació i informará al Consell d'Estudis.

3. Activitats i temporització

El PAT es desplega al llarg de tot l'itinerari acadèmic de l'estudiant, des de l'etapa prèvia a l'admissió fins més enllà de la graduació. Distribueix les seves activitats en quatre etapes: les activitats prèvies a la primera matrícula, les que es duen a terme durant el primer curs de l'itinerari curricular de l'alumnat, les que es duen a terme en cursos successius, i les que es duen a terme al darrer curs de l'alumnat i més enllà de la graduació.

Activitats prèvies a la primera matrícula

Les activitats prèvies a la primera matrícula adrecen principalment l'objectiu (a) del PAT de l'ensenyament. Principalment la orientació als futurs alumnes arriba a través de la web de la Universitat, la web de l'ensenyament, i material gràfic informatiu (díptic, llibret informatiu). Addicionalment, el PAT inclou les següents activitats:

- Saló de l'ensenyament: l'assessorament i informació que reben els futurs alumnes en el saló de l'ensenyament pot representar el primer contacte amb la Universitat. A través del SAE es vehicula la participació d'alumnat de la Facultat i de l'ensenyament en aquestes tasques informatives. Es du a terme a finals del mes de març.
- Jornada de portes obertes: aquesta jornada està dissenyada per donar a conèixer el centre als futurs alumnes i donar informació sobre les característiques de l'ensenyament, sortides professionals, serveis universitaris dels que poden gaudir els alumnes de la UB, activitats estudiantils i d'altres temes d'interès. Hi participen el cap d'estudis, altre professorat de l'ensenyament, i alumnes del centre. Es du a terme a finals del mes d'abril.
- Sessió d'acollida: un cop l'alumne ha estat admès, se'l convoca a la sessió d'acollida, en què el cap d'estudis dona la benvinguda i repassa les principals característiques de l'ensenyament, el coordinador del PAT detalla les tasques de tutorització, i el cap de la SED explica les gestions de matrícula. També es va donar informació sobre els centres de documentació, la biblioteca, campus virtual i altres qüestions d'interès. Es du a terme a finals del mes de juliol.

Primer curs

Les activitats de tutorització durant el primer curs de matrícula adrecen principalment els objectius (a) i (b) del PAT de l'ensenyament, i inclouen les següent activitats:

- Sessió d'automatrícula presencial: per a la primera matrícula que realitza l'alumne a l'ensenyament se'l convoca a la Facultat per assessorar-lo i ajudar-lo en el procediment. Hi participen el cap d'estudis i personal de la SED. Es du a terme a finals del mes de juliol.
- Assignació de tutors: un cop formalitzada la matrícula, el coordinador del PAT assigna un tutor a cadascun dels nous alumnes, de manera aleatòria entre els tutors disponibles.
- Acte d'inauguració del curs acadèmic: el degà de la Facultat i el cap d'estudis de l'ensenyament conviden a l'alumnat a assistir a l'acte d'inauguració del curs acadèmic, que inclou la benvinguda institucional i una conferència inaugural a l'Aula Magna, que ajuda als nous alumnes a agafar consciència de la seva entrada al món universitari.
- Reunió en grup: el tutor convoca als nous estudiants a una reunió en grup, en què el tutor es presenta i introdueix als estudiants als serveis de la Facultat i la Universitat i a les característiques específiques de l'ensenyament, i s'incideix específicament en la gestió del temps i el domini de la llengua anglesa. El tutor recull la informació que es considera rellevant sobre els nous alumnes (dades personals, perfil d'ingrés, motivació, interessos i necessitats e). Es programa al mes de setembre.
- Reunió individual amb alumnes amb necessitats especials: els estudiants amb necessitats especials són derivats a una reunió individual amb el cap d'estudis, que els assessora en el procés d'obtenció d'un informe del SAE, que serà remès cada semestre als coordinadors de les assignatures que hagi matriculat. De la reunió i de l'informe es deriven també accions concretes i individualitzades per atendre aquestes necessitats: identificació d'espais de repòs, actuació en cas d'urgència, ...
- Sessió informativa nous alumnes: el cap d'estudis convoca a tots els nous estudiants a una sessió en què informa principalment sobre l'estructura organitzativa de la Universitat, la representació estudiantil, les normatives bàsiques (e.g. permanència) i altres informacions d'interès. Té lloc al mes d'octubre.
- Reunions individuals: a partir del moment en què l'alumne formalitza la matrícula pot realitzar peticions de suport i assessorament al seu tutor, al coordinador del PAT i/o al cap d'estudis en qualsevol moment del seu itinerari acadèmic.
- Tutoria entre iguals: aquesta activitat, promoguda pel PAT i auto-organitzada entre els alumnes del centre, vincula alumnes de cursos superior amb tots els alumnes de nou accés, i permet als nous estudiants tenir informació, suport i assessorament de primera mà i facilita la transició i adaptació dels nous estudiants a la Universitat. Inclou una jornada de motivació

"Vull seguir fent Ciències del Mar", organitzada pels alumnes de 3er i 4rt per als alumnes de primer any, consistent en una taula rodona per a resoldre dubtes i compartir experiències.

- Anàlisi de resultats: a partir de les informacions aportades pels coordinadors de les assignatures (baix rendiment, abandonament) i dels resultats definitius de les avaluacions al final del primer i segon semestre, el cap d'estudis informa al coordinador del PAT dels alumnes que necessiten una atenció específica, que són convocats a una reunió amb els seus tutors.

Cursos successius

Les activitats de tutorització durant el cursos successius de matrícula adrecen principalment els objectius (c), (d) i (e) del PAT de l'ensenyament. Principalment la orientació als alumnes arriba a través del seus tutors, el cap d'estudis, altres alumnes de cursos avançats, i un espai específic del campus virtual. Aquesta etapa inclou les següent activitats:

- Acte d'inauguració del curs acadèmic: el degà de la Facultat i el cap d'estudis de l'ensenyament conviden a l'alumnat a assistir a l'acte d'inauguració del curs acadèmic, que inclou la benvinguda institucional i una conferència inaugural a l'Aula Magna.
- Sessió informativa de mobilitat: el cap d'estudis convida a l'alumnat a assistir a una sessió informativa sobre la mobilitat nacional i internacional, a càrrec del propi cap d'estudis com a coordinador de la mobilitat nacional, i del responsable de l'oficina de relacions internacionals de la Facultat, com a coordinador de la mobilitat internacional. Aquesta sessió es du a terme al mes d'octubre o novembre, i s'adreça principalment a alumnes de segon i tercer curs. Els alumnes que expressen el seu interès per la mobilitat són adreçats al responsable corresponent per a dur a terme una reunió individual en què se l'assessora sobre el seu itinerari curricular.
- Sessió informativa de pràctiques en empresa: el cap d'estudis convida a l'alumnat a assistir a una sessió informativa sobre pràctiques en empresa curriculars i extracurriculars, a càrrec del coordinador de pràctiques de la Facultat. Aquesta sessió es du a terme al mes d'octubre o novembre, i s'adreça principalment a alumnes de segon i tercer curs. Els alumnes que expressen el seu interès per dur a terme pràctiques en empreses són adreçats al coordinador per a dur a terme una reunió individual.
- Sessió informativa d'organització del TFG: el cap d'estudis convida a l'alumnat a assistir a una sessió informativa sobre els procediments, normativa i organització del Treball de Fi de Grau, a càrrec del coordinador de TFG de l'ensenyament. Aquesta sessió es du a terme al mes d'octubre o novembre, i s'adreça principalment a alumnes de tercer curs. Els alumnes que expressen el seu interès per dur a terme un TFG que pugui presentar alguna especificitat (en

mobilitat, en empreses externes, en convocatòria extraordinària) són adreçats al coordinador de TFG per a dur a terme una reunió individual.

- Sessió informativa d'optatives: el cap d'estudis convida a l'alumnat i als coordinadors d'assignatures optatives a assistir a una sessió informativa sobre l'optativitat, en què es presenten els continguts de les assignatures optatives que s'ofereixen a l'ensenyament. Aquesta sessió es du a terme a l'abril.
- Reunions individuals: al llarg del seu itinerari acadèmic, l'alumne pot realitzar peticions de suport i assessorament al seu tutor, al coordinador del PAT i/o al cap d'estudis.
- Anàlisi de resultats: a partir de les informacions aportades pels coordinadors de les assignatures (baix rendiment, abandonament) i dels resultats definitius de les avaluacions al final del primer i segon semestre, el cap d'estudis informa al coordinador del PAT dels alumnes que necessiten una atenció específica, que són convocats a una reunió amb els seus tutors.

Darrer curs i graduació

Les activitats de tutorització durant el darrer curs de matrícula adrecen principalment els objectius (d) i (e) del PAT de l'ensenyament, i inclouen les següent activitats:

- Acte d'inauguració del curs acadèmic: el degà de la Facultat i el cap d'estudis de l'ensenyament conviden a l'alumnat a assistir a l'acte d'inauguració del curs acadèmic, que inclou la benvinguda institucional i una conferència inaugural a l'Aula Magna.
- Tutorització del TFG: durant la confecció del TFG, l'alumne sempre té designat un tutor de la Universitat que fa el seguiment del treball i detecta possibles incidències sobre les que calgui actuar. Quan s'escau, els alumnes són adreçats al coordinador de TFG per a dur a terme una reunió individual.
- Trobades d'estudiants de Ciències de la Terra i Empreses (TECTE): jornada que organitzen els estudiants amb el suport del deganat i del SAE per promoure l'establiment i reforçament del vincles entre els estudiants i les empreses que treballen en el món de la geologia, ciències del mar i àmbits afins. Potencia el contacte directe dels estudiants amb l'entorn professional. La jornada permet per una banda l'intercanvi d'informació entre aquests col·lectius i per l'altra, complementar la formació dels estudiants en recursos per a la cerca de feina i la seva incorporació al mercat laboral. Aquesta jornada es du a terme al març.
- Reunions individuals: al llarg del seu itinerari acadèmic, l'alumne pot realitzar peticions de suport i assessorament al seu tutor, al coordinador del PAT i/o al cap d'estudis.
- Anàlisi de resultats: a partir de les informacions aportades pels coordinadors de les assignatures (baix rendiment) i dels resultats definitius de les avaluacions al final del primer i

segon semestre, el cap d'estudis informa al coordinador del PAT dels alumnes que necessiten una atenció específica, que són convocats a una reunió amb els seus tutors.

- Acte de graduació: consisteix en una cerimònia solemne dirigida als alumns graduats, en què es lliura un diploma que commemora la finalització dels seus estudis.
- Seguiment dels graduats: el coordinador del PAT realitza el seguiment dels graduats a través de contacte per correu, enquestes sobre la inserció laboral i altres mitjans, i convida als graduats a participar, quan s'escaigui, en l'activitat acadèmica i en la pròpia acció tutorial de l'ensenyament.

4. Seguiment i avaluació

El seguiment diari de l'acció tutorial correspon al coordinador del PAT. Per tal de facilitar la recollida d'informació, el coordinador elabora enquestes dirigides als tutors i als estudiants i on es tracten aspectes com el grau d'assistència a les tutories, l'actitud dels alumnes durant les reunions, la dedicació dels tutors o la utilitat de la informació rebuda. Amb el recull d'aquestes dades i els suggeriments o propostes de millora que proporcionen tant tutors com alumnes, el coordinador del PAT elabora un informe anual adreçat al Consell d'Estudis que és qui l'aprova, si s'escau, i decideix les modificacions a realitzar. A part d'aquest seguiment durant els estudis, tots els alumnes fan una valoració global del seu tutor en el moment en què tanquen l'expedient acadèmic.

Accions prèvies a l'admissió

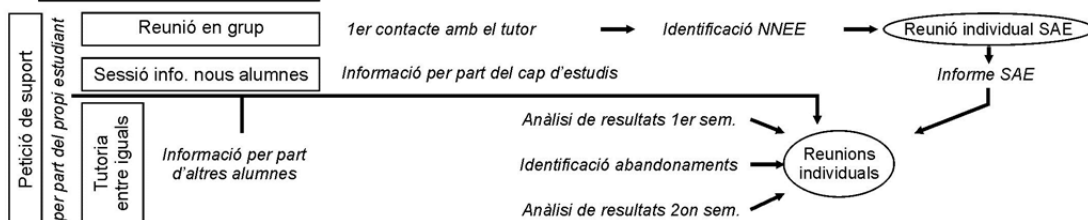
Saló de l'ensenyament	Informació per part d'alumnes del centre
Jornada de portes obertes	Informació per part del cap d'estudis, professorat i alumnes del centre

Admissió

Sessió d'acollida	Informació per part del cap d'estudis, coordinador PAT i secretaria
-------------------	---

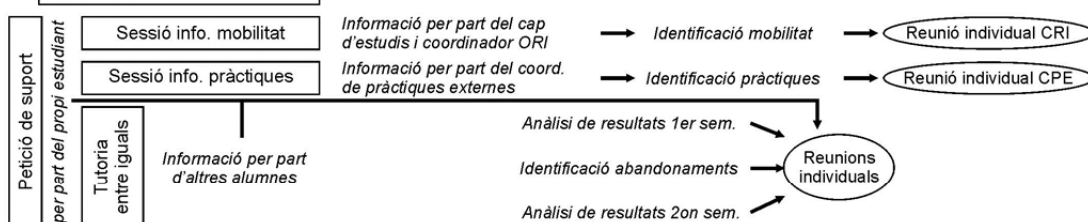
1a matrícula

Automatrícula presencial	Informació per part del cap d'estudis i secretaria
Assignació de tutors	Per part del coordinador PAT
Acte d'inauguració de curs	Informació per part del cap d'estudis

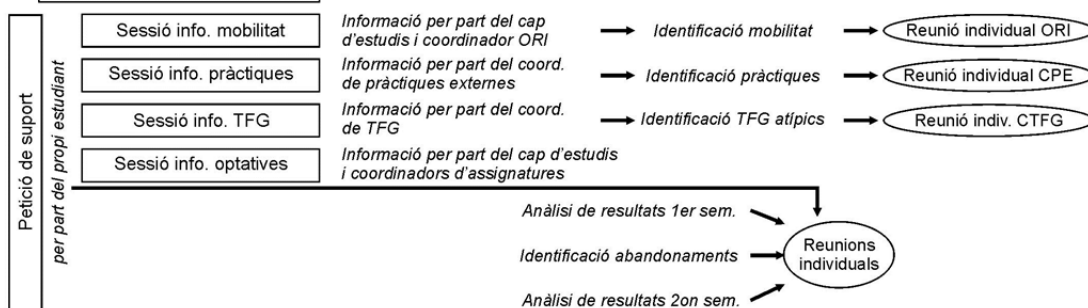
2a matrícula

Acte d'inauguració de curs	Informació per part del cap d'estudis
----------------------------	---------------------------------------

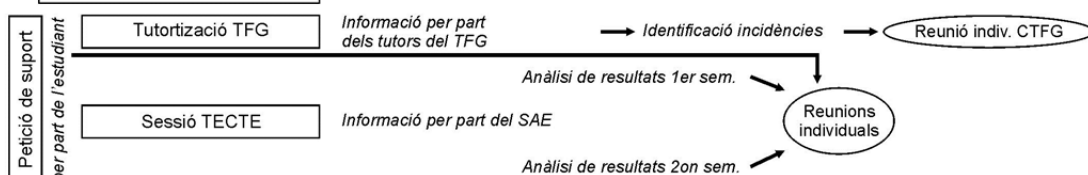
3a matrícula

Acte d'inauguració de curs	Informació per part del cap d'estudis
----------------------------	---------------------------------------

Darrera matrícula

Acte d'inauguració de curs	Informació per part del cap d'estudis
----------------------------	---------------------------------------

Accions posteriors a la graduació

Acte de graduació
Seguiment dels egressats